בס"ד

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'
בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

פינחס
י"ט תמוז תשפ"ג

הזמנים לפי אופק ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הדה"נ	7:13
מוצש"ק	8:31
ר"ת	9:06

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א'	8:17	סוז"ת א'	9:46
סוזק"ש ב'	9:09	סוז"ת ב'	10:21

הזמנים לפי שעון קיץ

גליון מס':
684

טיב הפרשה

במעלת התמימות

וּבְאֵלֶּה לֹא הָיָה אִישׁ מִפְקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַּר סִינָי: כִּי אָמַר ה' לָהֶם מוֹת יָמֻתוּ בַּמִּדְבָּר וְלֹא נוֹתַר מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יְפֻנֶּה וִיהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן: (כו, סד סה)

...

ופירש"י: ובאלה לא היה איש וגו' - אבל על הנשים לא נגזרה גזרת המרגלים, לפי שהן היו מחבבות את הארץ. האנשים אומרים נתנה ראש ונשובה מצרימה, והנשים אומרות תנה לנו אחוזה. לכך נסמכה פרשת בנות צלפחד לכאן:

מדברי רש"י אלו רואים את גודל ההבדל שבין האיש המאמין להאיש שאינו מאמין, כי הדברים ידועים שהגבורה והאומץ שבלב המה תכונות הנפש של אנשים, וכתוצאה מתכונות אלו אינם פוחדים לצאת למלחמה כשיש צורך בכך, שונות הן תכונות הנפש של הנשים שהינם אפופות פחד ולפעמים מתעוררת פחדם אפילו מקול עלה נדף, ועל אחת כמה וכמה אם במלחמה עסקינן, ואילו בנסיון המרגלים אנו רואים את ההיפך, לבות האנשים נמוגו מפני חרבות האויב, וקצה דעתם מן המלחמה אחר שחששו לדברי המרגלים, ואילו הנשים לא חששו כלל מחוקו של האויב, וגם אחר דברי המרגלים לא נחלשה תקותם להיכנס לארץ ואף השתוקקו לכך, על אף שידעו שהדברים מותנים במלחמה.

אין זה כי אם מכח האמונה התמימה, כי כידוע זכו הנשים שמצד טבעם מוכשרות הן יותר לתמימות וכתוצאה מכך זוכות שהאמונה מתקבלת ומתיישבת על לבן ביותר. וכשזוכים לאמונה שוב אין ממי לפחד, שונים דעת האנשים שלפעמים נמשכים אחר מראות הטבע, ולכן חששו לדברי המרגלים שיש סכנה במהלכם כי מצד הטבע אכן היה מדובר בסכנה גדולה.

רואים אנו מכאן עד כמה מתעלה האדם המתמם עם בוראו, כי זוכה על ידה לאמונה תמימה, ואמונה זו היא המשמרתו אותו מן החטא, וגם נותנת לו חיים ותקוה טובה.

והאמת הוא שכל היהדות כולה תלויה לפעמים במידת התמימות ובהאמונה הבאה בעקבותיה, וכפי שמצאנו בספר הקדוש 'בני יששכר' (מאמרי חדש סיון מאמר ה), שמביא בשם החסיד מהר"י יעבץ, שעיניו ראו בשעת גזירת שמד, שאותם החוקרים אשר עמדו על האמונה רק ע"י מחקר - המירו כבודם בלא יועיל ביום זעם. ואילו אותם אשר מספיקה להם אמונת התורה, כמו הנשים ועניי הדעת דוקא הם קדשו שם הנכבד והנורא, אף כי לכאורה היה מהראוי שיהיה הדבר בהיפך, עכתו"ד.

כי החקירה מולידה באדם שיבוש, שכאילו צריכה האמונה להתבסס על פי השכל, ומובן מאליו שדעתינו קצרה מאוד להשיג את השי"ת וגם אותה מקצת שישיג רפויה היא אצל החוקר, כי מאחר שרב ההסתר על הגלוי אין הוכחותיו הדלים מספקים את מטרתו, ולכך בעת נסיון הוא נופל ונכשל, לא כן זה המתמם עם בוראו, הוא משריש את האמונה בלבו בכל מחיר, ואינו נותן מגבלות לאמונתו, אלא תומך יסודותיו על מה שקיבל מאבותיו ומאבות אבותיו, ועל ידי זה מושתתין כל הליכותיו באמונה, הוא חי כיהודי וגם מוכן למסור את נפשו כיהודי.

יתר על כן מן הראוי לדעת, כי גם זה שלא עסק בחקירה, רק האמין בהשי"ת מתוך תמימות, ומרוב צדקותו זיכה אותו השי"ת גם בהשגות ברוממותו יתברך, חוכה באמצעותם לבהירות האמונה, לא יעזוב את 'אמונתו התמימה' מפני 'אמונתו הבהירה' אלא יאחוז בזה וגם מזה לא יניח ידו, וכפי שאמר מרן הבעל שם טוב ז"ע לפני פטירתו, שאחר כל ההשגות הרמות שהשיג באמיתות הבורא ברוך הוא 'בין איך אַנְעֶר און איך גְלוּיב'. כלומר, אמונתו לא התבססה על כל אותם השגות ומדרגות נעלות ונשגבות שזכה בהן, כי אם על אמונה פשוטה ותמימה, כמו נער פתי שאין בו דעת השגה והבנה, רק מאמין בפשיטות כפי שלימדוהו.

כי הבהירות שהיא תוצאה מן המדריגות וההשגות אינם אצל האדם כקנין נצחי, ותלויה היא בגדלות או קטנות המוחין, כי החיות רצוא ושוב, ולפעמים אכן זוכה למוחין ולבהירות, ולפעמים אין ההשגה מאירה לו, אולם האמונה התמימה אינה תלויה בהשגות כלל, כי אם ב'עול מלכות שמים' כי האדם מאמין שהוא מחויב להאמין, והיא זו אשר תלווה אותו בכל עת ובכל מצב.

הוא זה שרמז שלמה המלך בחכמתו באמרו (משלי א, ח): 'שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך', כי 'תורה' זו 'אמונה', כדאיתא במדרש תהלים' (מזמור קיט), ונמצא לפי זה ש'תורת אמך' פירושו: האמונה שקיבלת מאמך, והיינו האמונה הטהורה' הנובעת מן התמימות, כי אמונה זו טבועה בנשים יותר מבאנשים, והורה שלמה להאיש הישראלי שיחזיק באותה אמונה טהורה שקיבל מאמו, כי היא זו שתזכהו בשמירת התורה והיהדות.

וכדי שיזכה האדם להחדיר אמונה טהורה זו, עליו לשנן תמיד את האמונה בפה, וכמו שפירש הרה"ק רבי משה מקאברין ז"ע על מאמר הכתוב (תהלים קיח, יז): 'האמנתי כי אדבר', שדיבורי אמונה והתחזקות הם שמגבירים את האמונה ומחזקים אותה.

ויזהר האדם מאוד שלא להיגרר אחר ספרי המחקרים, שכל באיה לא ישובו, כמו שאמר דוד המלך לשלמה בנו (דברי הימים-א כח, ט): 'ואתה שלמה בני דעת את אלוקי אביך ועבדהו בלב שלם ובנפש חפצה, כי כל לבבות דורש ה', וכל יצר מחשבות מבין אם תדרשנו ימצא לך ואם תעזבנו יזניחך לעד'. ופירש המצודות דוד: 'דע רת אלוקי אביך, כאומר חקור בשכלך לדעת אותו, ואם תקצר השכל עם כל זה לא תעזבנו, כי אלוקי אביך הוא, וסמוך על הקבלה כי בודאי האב מעמיד את בנו על האמת' עכ"ל. והכוונה שעיקר האמונה יהיה מתוך הבנה שבודאי האב מעמיד את בנו על האמת, ובמקום שיקצר השכל יסמוך על זה, וזה אמונה פשוטה בלי חשבונות. וכן כתב גם כן הרמב"ן (דברים ח, ט) שאין האדם מגיחל שקר לבניו, והאמונה פשוטה הזו צריך להתבונן בה להשרישה בפנימיות הלב עוד ועוד הרבה, ולהאמין כי ה' צבאות עמנו משגב לנו (תהלים מו, יב) ואשרי אדם בוטח בך (תהלים פה, יג).

טיב המערכת

◆ אשר יצא לפניהם ◆

מסופר שאחד מחכמי ישראל ראה את הפילוסוף הגוי הנודע 'אריסטו', כשהוא תולש אבר מן החי ואוכלו, שאלו החכם היהודי 'כיצד אדם חכם ונבון כמוך יעשה כדבר הזה? השיב 'עכשיו אני לא אריסטו', כלומר עכשיו אני סתם אדם פשוט ולא הפילוסוף הגדול.

סיפור זה הוא רק דוגמא להבדל בין מורה ומנהיג בישראל ובין מנהיגי אומות העולם, דוגמא נוספת ראינו בפרשה הקודמת פרשת בלק, שם מביא רש"י את דברי חז"ל 'ואם תאמר מפני מה השרה הקב"ה שכינתו על גוי רשע, כדי שלא יהא פתחון פה לאומות לומר אילו היו לנו נביאים חזרנו למוטב, העמיד להם נביאים והם פרצו גדר העולם, שבתחילה היו גדודים בעריות וזה נתן להם עצה להפקיר עצמן לזנות.

משה רבינו מבקש מהקב"ה שיעמיד לבני ישראל מנהיג ראוי אחרי פטירתו, הוא גם מציין מה הן המעלות שצריכות להיות לאותו מנהיג 'אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם', ורש"י מבאר: 'לא כדרך מלכי האומות שיושבים בבתיהם ומשלחין את חיילותיהם למלחמה, אלא כמו שעשיתי אני שנלחמתי בסיחון ועוג, שנאמר אל תירא אותו, וכדרך שעשה יהושע, שנאמר וילך יהושע ויאמר לו הלנו אתה, וכן בדוד הוא אומר כי הוא יוצא ובא לפניהם, יוצא בראש ונכנס בראש'.

כל ילד יהודי יודע ומבין שמנהיג צריך להיות נאה דורש ונאה מקיים, ואף אדם ואפילו רב אינו יכול לדרוש מהציבור לדוגמא שלא ידברו בתפילה אם הוא עצמו מדבר ח"ו בשעת התפילה, כי כדי שדבריו של אדם יהיו נשמעים עליו להוות דוגמא אישית, ומנהיג הוא לא רק רב גדול, אלא כל מלמד וכל אב נקרא מנהיג, ואפילו אח גדול הוא מנהיג לצעירים ממנו, ואם כן כמה עלינו להזהר בכל הנהגותינו, ועלינו מוטלת חובת הזהירות שלא להיות ח"ו כמנהיגי אומות העולם אלא כמנהיגי ישראל.

(ע"פ טיב התורה-פינחס)

טיב ההודעות

ניתן לשפוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א ○ במספר מיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 ○ בלשון הקודש: 073-2951320
עדכוני קבלת קהל 0534-100024

יו"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

טיב הלכה

נכתב ע"י הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

הלכות בין המצרים

תיקון חצות בימי בין המצרים

א. כתב האריז"ל בספר שער הכוונות מנהג טוב וכשר מאד לכל בעל נפש לישב באבילות אחר חצות בכל אלו הימים, ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית, כי אז הוא התעוררות הדינין בסוד כי ינטו צללי ערב, אשר לסיבה זו נשרף ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עושה תועלת גדולה בנפש האדם, וענין חצות הלילה אין צורך להזכירו, כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים שצריך להוסיף בבכיה, ועליו נאמר שמחו את ירושלים וגו' כל המתאבלים עליה. וכן הביא המ"ב (סי' תקנ"א ס"ק ק"ז) בשמו שיש להתאבל בימים אלו לאחר חצות היום, ויבכה בהם כמו חצי שעה.

ב. ונוהגין לומר אז תיקון רחל שאומרים בתיקון חצות, מפני שפסוקים אלו מיוסדים על בכיה והספד על חורבן הבית, וגם כדי שיהיה דבר השוה לכל נפש (יוסף אומץ להחיד"א סי' כ"א).

ג. אין אומרים תיקון חצות בערב שבת לאחר חצות היום, וכ"ש בראש חודש אב, וה"ה בערב תשעה באב לאחר חצות היום אין אומרים בו תיקון חצות (ביה"ל סי' תקנ"א ד"ה בחפיפת).

אירוסין ונישואין

ד. אין נושאין נשים בימים אלו, ואפילו אם עדיין לא קיים מצות פריה ורביה (ס"ב וס"ב סקי"ח). והטעם משום דלא מסמנא מילתא (כה"ח שם סקנ"ג בשם היעב"ץ ועוד ע"י"ש).

ה. ומכל מקום מותר לעשות אירוסין בימים אלו, ואפילו ביום תשעה באב עצמו מותר ליארס, [ואע"פ שיש בו קצת שמחה והיה לנו לאסור עכ"פ בת"ב, מ"מ מותר מטעם דשמא יקדמנו אחר] (שו"ע שם וס"ב סקי"ז).

ו. ומותר לעשות סעודת אירוסין עד ר"ח אב, וה"ה דסעודת שידוכין הוי סעודת מצוה כמו סעודת אירוסין (מ"ב סקי"ט ובשעה"צ שם).

הספדת

ז. אין מסתפרין בימים אלו, ואפילו לכבוד שבת אין מתירין, כיון דבלא"ה אין רגילין להסתפר כל שבוע (שו"ע שם ס"ד ומ"ב סקל"ב).

ח. מנהגינו להחמיר שלא לגלח שערות הזקן אף לאלו שמגלחים זקנם בשאר ימות השנה כל כמה ימים (שבה"ל ח"י סי' פ"א).

ט. מותר לגלח את השפה אם מעכב את האכילה (שו"ע שם ס"ג ומ"ב סק"פ).

י. אחד האיש ואחד האשה שוין לאיסור, ואפשר שיש להתיר באשה לגלח ריבוי שער דצדעין (מ"ב סקנ"ט).

יא. אסור לגזולים לספר לקטנים, והטעם משום מצות חינוך, ועוד משום עגמת נפש, ונפק"מ בין הטעמים בקטן שהוא פחות מבן שש שעדיין לא הגיע לגיל חינוך, דמשום טעם השני יש לאסור מפני עגמת נפש (שו"ע שם ס"ד ובמ"ב ושעה"צ שם, ואף שבשו"ע איירי לענין שבוע שחל בו ת"ב, מ"מ כתב האו"ר דלדיין יש להחמיר בתספורת מ"ז בתמוז). וי"א דלצורך קטנים אין להחמיר אף לפי מנהגינו אלא בשבוע שחל בו תשעה באב (מ"ב שם סקפ"ב בשם הח"א, וחולק על האו"ר הנ"ל).

יב. ומכל מקום לא יעשו אז תגלחת של מצוה שנוהגים לעשות לקטן בן שלש שנים (חגוך לנער).

יג. בדין גילוח השערות לבעל ברית הקילו בזה הרבה במדינת אשכנז, וגדולי האחרונים נשאו ונתנו בזה, עי' חת"ס או"ח סי' קנ"ח, ולענין מעשה, בשבוע שחל בו תשעה באב בודאי הלב נוטה להחמיר, וכמדומה שגם לפני זה אין המנהג להקל במקומותינו (שבה"ל שם).

יד. סריקת הראש מותר בכל אלו הימים (מ"ב סק"ט).

טו. מריטת שער העין או שער הגבות לא נחשב לתספורת (הל"ש פ"ד סק"ט).

ריקודין ומחולות

טז. אסור לעשות ריקודין ומחולות בימי בין המצרים (מ"ב סקס"ז).

יז. וה"ה דאסור לנגן בכלי זמר אפילו בלא ריקודין ומחולות (מנהי' ח"א סי' קי"א ע"י"ש).

יח. שירה בפה מותר בבין המצרים אבל לא בתשעת הימים (הליכות אבן ישראל).

יט. טי"פ המשמיע ניגונים דינו ככלי שיר גמור, וי"א שאף אם לא הוקלט בו שום כלי זמר, מ"מ עצם השירה ע"י כלי זה נחשב ככלי זמר ואסור (שבה"ל ח"ח סי' קכ"ז).

כ. י"א דאיסור זה של שמיעת כלי שיר אינו אלא בשירים כאלו שמעורדים לידי ריקוד, ובזה אין חילוק בין שירה בכלי או בפה, ומ"מ נכון להימנע בימים אלו אף משמיעת שירים שאינם מביאים לריקוד, ואפילו קטעי חזנות וכדו', וכדאי הוא בית אלוקינו להתאבל עליו (הל"ש פ"ד ס"ג).

כא. ויש להחמיר בזה אפילו לקטנים אם הגיעו לגיל חינוך, כיון שהוא אבילות דרבים (אג"מ ח"ד או"ח סי' כ"א).

כב. אף מי שנשא אשה לפני י"ז בתמוז לא יעשה רקודין וכלי שיר בשמחת השבע ברכות שחל בתוך ימי בין המצרים, אלא בשירה של מצוה בפה כנהוג (שבה"ל ח"ג סי' קנ"ז).

כג. במקומות שנוהגין אצל אחינו הספרדים לערוך שמחת נישואין אף בימי בין המצרים, מותר אף לאשכנזים להשתתף שם, שלא גזרו חז"ל להשתתף בשמחה של מצוה, וכמו שמותר לכל אחד להשתתף בסעודת ברית מילה או סיום מסכתא אפילו בתשעת הימים. ואם כי מנהגינו שלא לערוך אז כלל נישואין כיון שאפשר לינשא אח"כ, מ"מ מי שמנהגו להקל בזה והוא עושה כן בהיתר, מותר לכל אחד להשתתף בסעודת המצוה אם יש לו איזה שייכות להשמחה. אך מכל מקום יש למנוע מריקודין בעת שמחת השבע ברכות, כיון שאין המנהג תמיד לרקוד בשמחת השבע ברכות אף בשאר ימות השנה, ואינו דומה לשמחת חתונה ששם הריקודים הם עיקר השמחה (תשוה"נ ח"ד סי' קכ"ז).

וכל זה מעיקר הדין, אך לענין מעשה נראה שאם אין השתתפותו בריקודין נחוצה, כגון שיש שם הרבה משתתפים מבין אחינו הספרדים ולא יהא ניכר היעדרותו לגרוע משמחת החתן, אזי ראוי להימנע מכך ולקיים האבילות כמנהג האשכנזים (שם).

כד. המלמדים שירות ותשבחות לתלמידיהם, לא ילמדום בימים הללו כי אם מהניגונים של אלו השבתות ששוברים את הלב, וטוב יותר שלא ילמדום כל עיקר עד שיעברו ויתמו ימי בכי על חורבן בית המקדש (מל"ח פ"י ס"ט).

המתפלל צריך שיפרט היטב את בקשתו

טיב הבנין

טעם האריכות בתפילת משה רבינו, בבקשתו להעמיד מנהיג בישראל

בפרשתן (במדבר כז טו-יז) "וידבר משה אל ה' לאמר. יפקד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה. אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה".

הנה בפסוקים אלו רבו התמיהות. בתחילה יש לדייק מה היא אריכות הדברים וכפל הלשון, ולמה זה הוצרך משה רבינו ע"ה, לפרט לפני כביכול הקדוש ברוך הוא את כל פרטי בקשתו, עד שהולך ומונה בפרטי פרטיו מהו התפקידים שצריך המנהיג לעשות, כאמרו 'אשר יצא ואשר יבוא' 'ואשר יוציאם ואשר יביאם' וגו', ובפשטות היה די שיאמר 'יפקוד ה' איש על העדה' שזה כולל כל התפקידים של מנהיג בישראל. וביותר מזה יקשה, מדוע נצרך להוסיף עוד על בקשתו ולהביא ראיה להצדקת דבריו בכעין משל לצאן שאין להם רועה, ומוסיף לפרט חששתו שאם לא יהיה להם מנהיג ראוי, יהיו בני ישראל כצאן שאין להם רועה, וכי יש צורך להמחיש את הענין המבוקש מהקב"ה במשל וסליצה להמשילם לצאן ורועה, וכן האיך יעלה על הדעת שהשי"ת יעלים עינו מבניו עד שיהיו כצאן אשר וגו' [כמו שהקשה האור החיים הק'] והאם אכן חשב משה רבינו שאחרי פטירתו ישארו עם ישראל באמת ללא מנהיג כצאן בלא רועה.

הוראה לדורות שיפרט האדם את פרטי בקשתו לפני השי"ת

אמנם לימוד גדול והוראה לדורות, יש לנו ללמוד מתפילתו של משה רבינו ע"ה, לדעת את הדרך הנכונה בעומק התפילה, שצריך האדם בעת עמדו בתפילה ובקשה לפני השי"ת לפרט את בקשתו ולהתחנן לפניו על כל פרט ופרט, ויפרש כל מה שנצרך לו בפרטיות.

צריך לפרש דבריו כדי שתתקבל תפילתו

והוראה זו מפורשת היא בדברי הזוהר הקדוש (פרשת וישלח קסט:) בביאור בקשת יעקב אבינו ע"ה (בראשית לב יב) "הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני אם על בנים", דלכאורה יש בבקשתו אריכות יתירה, והיה די לומר 'הצילנו'. ומבואר בזוה"ק דמכאן אנו למדים, שהמתפלל צריך לפרש דבריו כראוי, וכיון שבבקשת 'הצילני נא' בלבד לא מפורש בקשתו די הצורך, כי עדיין יש מקום לטעות שהכוונה על הצלה משאר פגעים, על כן הוסיף ואמר 'מיד אחי', אך עדיין יש לומר שמתכוון על הצלה משאר קרובים, כי הקרובים גם כן נקראים בשם 'אחים', לכן הוצרך לפרש דבריו ולומר 'מיד עשו'.

וכחלק מהתפילה ממשיך יעקב אבינו לסדר בקשתו, ואינו מסתפק בעצם הבקשה, אלא הוא גם מסביר למה הוא מבקש להינצל, ומבאר במפורש 'כי ירא אנכי אתו פן יבוא והכני'. וטעם שהוצרך לכל זאת, כי כדי שתתקבל תפילתו של אדם, צריך לפרשו כראוי בכל פרטיו ופרטי פרטיו, ולא לסתום הדברים.

יחוד לפרש היטב תפילתו שלא תהיה סובלת פירוש שאינו הגון

וראה עוד מה שכתב בזה האור החיים הקדוש בפירושו על הכתוב (דברים ג כב) "ואתחנן אל ה'" וגו', שיש ארבעה תנאים הצריכין לקבלת תפלה, ואחד מהם הוא, שתהיה תפלתו מפורשת ולא תהיה סובלת פירוש בלתי הגון, וכמעשה המסופר במדרש (איכה ז ז כד) על יהודי אחד ששבר את קרסולו באמצע הדרך, והתפלל להשי"ת שיזדמן לו חמור, [וכוונתו היתה כדי שיוכל לרכב עליו] ונזדמן לשם גוי אחד שהלך עם אתון שזה עתה המליטה חמור קטן והכריח אותו להרכיב את החמור על כתפו, אמר היהודי שדבר זה ארע לו בגלל שלא פירש בתפילתו שיזדמן לו חמור לרכוב עליו, אלא בקש סתם שיזדמן לו חמור, שזוהי בקשה שיכולה להתפרש גם כבקשה לחמור שהוא יצטרך להרכיבו על כתפיו.

וכן מוכיח האור החיים הק' ממאמר הכתוב (שמות ח ח) "ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה". שהאריך משה רבינו לפרט ולומר 'אשר שם לפרעה' מכאן ראיה שצריך לפרש תפלתו.

וכן מצינו אצל יעקב אבינו ע"ה שדייק בלשון תפילתו ואמר (בראשית כח כ) "ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש", וכי לא ידעינן שהלחם הוא לאכילה והבגד ללבישה, אלא שבעת התפילה צריך לפרט כל פרטי הבקשה.

הוראה לדורות האיך יתפלל האדם תפילה ראויה ומקובלת

נמצינו למדים יסוד נפלא בדרכי התפילה, שעל כל פרט ופרט בחיי האדם צריך האדם לפרט בקשתו לפני בוראו, ולא די בבקשה כללית, אלא יפרט כל בקשה ובקשה בפרטיות, ויזהר שתהיה תפילתו מפורשת הייטב בבקשות מפורשות, שלא יוכל להשתמט ממנו ענין אחר. וזו היתה כוונת משה רבינו ע"ה באריכות פרטי התפילה על העמדת האיש על העדה, 'אשר יצא ואשר יבוא לפניהם' וגו', כדי שיהיו דבריו מפורשים הייטב. והיא לנו הוראה לדורות לדעת איזה דרך ישכון אור בעסק התפילה, והאיך צריך האדם להתחנן לפני קונו.

לא ימנע מלהתחנן על כל פרט גדול וקטן

עוד זאת נלמד מבקשת משה רבינו ע"ה, שאף על פי שבוודאי ידע משה והיה בטוח שהקב"ה יודע מה הן צרכי עמו ישראל, ובוודאי שהוא ברוב חסדו יכונה איש על העדה, מי שראוי ונכון להנהיג צאן מרעיתו, בכל זאת לא מנע עצמו מלהתחנן ולבקש רחמים על כך, והוראתו הקדושה היא לנו לעיניים לבל ימנע האדם עצמו מלהתפלל ולהתחנן על כל פרט ופרט הנצרך לו בחייו, דבר גדול וקטן.

השי"ת מרחם על העשיר ונותן לו לחם אף שאינו מתפלל לפניו

ומסופר שהגה"צ רבי חיים ברים זצ"ל פגש פעם את ידידו הגה"צ רבי נטע ציינוידט זצ"ל, והעלה לפניו שאלתו ותמיהתו דלכאורה בשלמא העני והאביון הקם בבוקר ממטתו ומיד עיניו נשואות כלפי מעלה, ומתפלל ומתחנן אל השי"ת שיתן לו טרף ביתו, אפשר להבין מהיכן ידק זה חז, כי הרי הקדים תפילתו לפני הזן ומפרנס לכל חי.

אך זכות הקיום של העשירים קשה מאוד להבין באיזה זכות הוא חז, מהיכן יש לו מזונו שבכל יום, והרי לא פנה בתפילתו אל הבורא יתברך הזן ומפרנס כל באי עולם, ובאיזה זכות ניתן לו מזונו.

השיב לו הגאון רבי נטע ואמר: אלא על כרחך צריך לומר שהקב"ה רחמיו מרובים על כל מעשיו, וברוב רחמיו וחסדיו הוא מרחם גם על העשיר ונותן לו מזונו, אף על פי שלא התפלל לפניו.

והשי"ת יהא בעזרינו שנזכה להתחזק בעבודת התפילה והבקשה על כל פרט ופרט, ולהיות דבקים בו יתברך בכל עת בבחינת ואני קרבת אלוקים לי טוב, ויתקבלו תפלתינו לרחמים ולרצון אמן.

טיב המעשיות

עוזר דלים

"מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנִיִּים, וְעוֹזֵר דַּלִּים, וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו" ברכת אמת ויציב

בימי **בין המצרים** הללו כתב בספר הקדוש **"בני יששכר"** (תמוז אב מאמר מהות החדשים ס"ק ה) שיש לכוון כוונה מיוחדת בתפילה זו של **'עוזר דלים'**, כוונה השייכת במיוחד לימים אלו.

וזה לשון קדשו: "נראה לי, שיש לכוון **באלו הב' חדשים, באומרו 'עוזר דלים', אשר השם יתברך יעזור במהרה לשני החדשים הללו הנקראים 'דלים'".**

"הא כיצד, על פי מ"ש **האריז"ל** [הדרוש ידרושהו במגלה עמוקות (ואתחנן אופן קה)] אשר השם **אדנ"י** במילואו כזה אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, הנה הוא י"ב אותיות בכל חדש מאיר אות אחד".

"והנה כסדר החדשים ניסן אות א', אייר אות ל', סיון אות ף'. – הנה מגיע לתמוז אות ד', ולאב אות **ל**, הרי **ד"ל**, כי אלו הב' חדשים המה **דלים** בעוונותינו הרבים, עד אשר השם יתברך יגביהם במהרה ומדלה יבצעם. [וכן הם נקראים **רשי"ם**, עיין מ"ש שם (ס"ק ג) **ר**'איה **ש**'מיעה, **ר**'אובן **ש**'מעון, ראשי תיבות **ר"ש** וכו']".

"והנה יש לכוון ב**'עוזר דלים'**, אשר השם יתברך יעזור להדלים הללו. דהנה תיבת **'דל'** יש לו ב' פירושים, א) לשון דלדול ודלות, ב) לשון גבהות, מגזירת 'ארוממך ה' כי **דליתני**' (תהלים ל, ב) היינו הגבהתני. והן היום אותיות **ד"ל** שבחדשים הללו המה כפירוש הראשון לשון דלות, והשם יתברך **העוזר דלים** יעזור להם במהרה, ויהיה כפירוש השני לשון גבהות והתנשאות" עכלה"ק.

וכשם שצריך לכוון בימי בין המצרים הללו בתפילת 'עוזר דלים' כאמור, כן בוודאי עלינו לעסוק למעשה בפועל במידת 'עוזר דלים'. – כאשר כל יסוד ושורש סיבת חורבן בית המקדש הוא משום 'שנאת חינם' (יומא ט:), וכל דור שלא נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו, מחמת שעדיין מרקד גבן אותו יצר הרע (יומא שם). – ולפיכך עלינו לתקן זאת בימים אלו להרבות באהבת ישראל, ולהשתדל להיות 'עוזר דלים', לא רק בכוונת התפילה, אלא לקיימה הלכה למעשה.

ומידה כנגד מידה, כאשר אנו מצידנו נקיים 'עוזר דלים' – הרי אף השם יתברך מלמעלה יהיה גם הוא לעומתנו 'עוזר דלים' במהרה בימינו, אמן.

* * *

מורי ורבי **כ"ק האדמו"ר ממשכנות הרועים הגה"צ רבי בנימין רבינוביץ זצוק"ל, דיין דהעדה החרדית דפה עיה"ק ת"ו**, היה ידוע ומפורסם בהתמדתו ושקידתו בתורה, וכל רגע בסדר יומו העמוס היה מנוצל לתורה ועבודת ה'. אך יחד עם כל זאת היה **עוזר דלים** בכל עת, ולא חס על זמנו כלל כשנצרך לחזק בחורים צעירים כושלים. בכל פעם שעלו ובאו אל ביתו לבקשת הדרכה ועצה וברכה, היה סוגר את הגמרא ומכניס את עצמו בטובת המבוקש ממנו, להיות **עוזר דלים**. ובפרט היה ידוע כמדריך נפלא לצעירי הצאן, והיה מאריך עם בחורים יקרים בדברי השקפה וחינוך, להתוות בפניהם את הדרך הישרה במסילה העולה בית קל.

בדידי הוי עובדא בחודש תמוז האחרון לימי חייו (תשס"א לפ"ק), כאשר נצרכתי לשוחח עימו אודות כמה עניינים הנוגעים לציפור נפשה של היהדות החרדית, ושמירת גדרי הקדושה של בחורי ישראל הטהורים. וכן כמה שאלות שהיו על הפרק בקביעת דרכי הקירוב לבחורים חלשים ברוחניות אל אביהם שבשמים, וכיצד לעזור ולסייע בעדם, ועוד כמה עניינים המסתעפים שנצרכו להכרעת גדולי הדור.

והורה לי רבי בנימין הצדיק לבוא אליו **בשבעה עשר בתמוז** ביום התענית בצהריים, הגעתי אל ביתו ביום הצום, ונקשתי קלות על דלת הבית. כשפתח לי הרב את הדלת היתה ניכרת עליו חולשת הצום, והרגשתי שהוא ירד ממיטתו כדי לפתוח לי הדלת. חשתי מאוד שלא בנות, ביקשתי את סליחתו, והצעתי שאולי עדיף שאבוא בפעם אחרת.

אך הרב בצדקותו ענה לי, שאדרבה לכן הזמין אותי בשעות אלו של יום התענית, כי יודע ומכיר את טבעי חולשתו ביום צום, ואינו רוצה להעביר את היום בשינה ח"ו, ולכן ביקש 'לנצל' את הזמן הזה לשיחה עמדי ולעסוק עמי יחדיו במצות **עוזר דלים**! – הוא רק ביקש שאכנס בשקט, כדי שלא להעיר את הרבנית משנתה.

ראיתי באותה עת את גודל מסירות נפשו לקירוב בחורי ישראל, וגודל האחריות שנשא על כתפו בקדושת ישראל, שעל אף חולשתו הגדולה בעיצומו של יום התענית, כאשר כמה פעמים באמצע שיחתנו נצרך להפסיק ולנוח קמעא, לא הסכים לדחות את השיחה לזמן אחר, והמשיך לפסוק בכל העניינים הנצרכים לסייע לישראל במסירות נפש, כדי לקרוב לבות בני ישראל לאביהם שבשמים.

כיוצא בדבר בחג **שמחת תורה** האחרון לימי חייו עלי אדמות (תשס"ב לפ"ק) ראיתי אצלו דבר נפלא, מצב בריאותו היה אז חלוש מאוד, וישב רופף על כיסא קדשו.

באמצע ההקפות תקפה עליו חולשתו ביותר ולא חש בטוב, וחששו המקורבים מאוד לשלומו. לפיכך ביקשו ממני הגבאים לגשת לשוחח עימו, כי שיחותיו עימי נסכו בו חיות וחיזוק, ואולי גם אם יהא צורך לבקשו להיכנס לנוח בביתו נאווה קודש.

מתחילה חששתי לגשת לשוחח עימו מתוך חולשה שכזו, אך בהפסקה הקצרה שלפני תפילת המוספין ותפילת גשם חזקה עלי בקשת המקורבים וניגשתי אל מקומו שבכותל המזרח. והנה כשהתקרבתי אליו ראו עיני דבר נורא, הוא בקושי החזיק את ראשו בישיבתו על הכיסא, כולו חלוש בתשישות וחלישות נוראה. אך משהתחלתי בשיחה עמו שאל תיכף לשלום הבחורים הצעירים שידע שנמצאים אצלי בהליכי קירוב והצלתם מרדת שחת. ובבת אחת נאזר בגבורה להיות **עוזר דלים**, וניכר שקיבל פתאום כוחות מחודשים והחל לדון עמדי באופנים ודרכים הראויים לקירובם והצלתם.

והיה זה לפלא גדול, כיצד ניסכו בו בבת אחת כוחות רעננים, כשאזר כגיבור חלציו לשוחח עמי כדרכו בשמחה גדולה. והשיב לי באותו מעמד על כל שאלותי אחת לאחת, ולא חסך בדברים כדי לחזק אותי מאוד, להמשיך בעבודת הקודש של קירוב בחורים חלשים, ולהיות **עוזר דלים** אף כשלפעמים אין רואים שום התקדמות, ונראה לכאורה כעבודה מיותרת שאינה מפיקה פירות, עלינו לעשות את אשר מוטל עלינו בלא קשר לתוצאות, ואי אפשר לדעת היכן וכיצד תועיל השפעת הקדושה.

לאחר סיום שיחתנו הודו לי המקורבים מאוד, ואף הם הביעו גודל פליאתם על המהפכה הגדולה שניכרה בו בעקבות אותה שיחה, שבפתאום לא ראו בו שום חולשה ותשישות ושום עייפות, רק כולו אומר חיזוק ועוצמה לחזק את ידי בעבודת הקודש, וכך נמצא ממילא נשאר עד סוף התפילה בבית המדרש.

* * *

איש יהודי יקר עמד בפרק 'האיש את מקדש את בתו', אך לדאבון לב לא היה בידו כדי מחייתו לכיסוי הוצאות הנישואין הרבות שהשתרגו ועלו למעלה ראש. בעודו מאמץ את מוחו במחשבות שונות כיצד יוכל להשיג את הממון, נזכר שיש לו קרוב משפחה בן דוד עשיר המתגורר בעיר **טורונטו שבקנדה** הרחוקה.

אמנם הוא לא היה בקשרים טובים עם אותו קרוב מחמת מרחק המקומות, אבל באין מוצא אחר החליט לנסות אפשרות זו, הוא הזמין אפוא 'כרטיס טיסה' טורונטונה, שילם עליו במלוא כספו, והגיע בשמחה אל קרובו.

הפגישה עם הגביר היתה שקטה ונינוחה, הבן דוד העשיר לא התרגש כל כך למראהו מחמת שלא נפגשו הרבה במשך השנים, אבל הוא מצידו בירכו בברכה חמה, וסיפר לו שבא אליו ממרחקים בבקשת עזרה נכבדה, בעמדו עתה לקראת נישואי בתו ועליו לגייס סכומים גדולים.

והנה מה מאוד הופתע לנוכח התנכרותו של בן דודו אליו, הוא אמר שאיננו מכירו כמעט... וככל הנראה חלה כאן טעות, כי אין דרכו בחלוקת סכומים גדולים... ואף כי צר לו לאכזבו אבל אין הוא מכירו...

הוא הוציא אפוא מכיסו סך של **עשרה דולרים** (!) בלבד, תחב לידו ובזה פטרו לשלום. האיש הצטער והתאכזב קשות, אבל לעומת התנכרותו של בעל הבית הוכרח לעזוב ולצאת לדרכו.

בטרם צאתו פנה ואמר לבעל הבית, הנני מפליג כעת לדרכי, אך מוכרחני לגלות את אוזנך במידע חשוב וקריטי עבורך! תדע נאמנה, שבארץ הקודש הנני חבר **בחברא קדישא** שם נקראים אנו מדי פעם לאיזה 'גוסס' העומד לקראת 'יציאת נשמה', וכבר מזמין 'מנין' לביתו... – יש לנו בקבלה 'סימנים' ברורים מובהקים לדעת ולהכיר באדם, אם זו אכן גסיסה והגיע שעתו לילך לבית עולמו. מוכרח אני להזהירך, שהנני רואה בך סימנים ניכרים של גסיסה, וככל הנראה עומד אתה לנפוח את נשמתך בקרוב ממש, ולעבור לעולם שכולו טוב!

העשיר נבהל מאוד על נפשו, ונטלו מהרה אל בית משכיותיו פנימה, נכנס עימו בבהילות חדר לפנים מחדר, שם הוציא מן הכספת 'פנקס שיקים' מהודר, ושאל את האיש בסבר פנים יפות בכמה מסתכמים הוצאות הנישואין כולם יחדיו, כולל עלות הדירה עם הרהיטים, הוצאות המלבושים לכל המשפחה, והוצאות החתונה והשמחה כולה, הוסיף עליהם עוד כמה אלפים לכלכלת הבית לכמה חודשים טובים, והשליש בידו את השיק הנכבד.

לאחר מכן שאלו כממתיק סוד, גלה נא בבקשה את אוזנו, מה הם סימני הגסיסה שראית עלי, והאם ניתן אולי להינצל עדיין? אמר לו האיש, תנוח דעתך, עכשיו ממש חלה בך תמורה גדולה, ודווקא מראים הסימנים לטובה! – הסכת ושמע ואפרש לך פשר דבר, אחד הסימנים החזקים באדם כשהוא גוסס והחולי גבר עליו עד מאוד, הוא כשכבר אינו יכול לזהות ולהכיר את משפחתו ואת קרוביו. כאשר אין החולה מזהה אף את האנשים הקרובים אליו, שהם מתוך המשפחה עצמה... זהו סימן שמתקרב קיצו והגיעה שעתו.

לפיכך כשראיתי

| המשך בעמוד הבא |>

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

"שניים אוחזין נפחית"

בעקבות 'טיב ההשגחה' אנו מספרים בבית הרבה השגחות פרטיות ואכן רואים את ההשגחות.

בני חזר מטיול מטעם הת"ת וסיפר סיפור השגחה מפעים: "היינו במסלול בנהר, ופתאום הגיע יהודי וזרק לכיוון התלמידים פחיות של קולה, כדי שיעשו ברכות לעילוי נשמת אמו שבדיוק היה היארצייט שלה. הוא זרק למים וילדים תפסו בשמחה את הפחיות הקרות ביום קיץ חם.

את אחת הפחיות תפסו שני חברים ביחד כאשר שניים אוחזין בפחית, זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי, אלא שלפתע אחד הילדים המתוקים אמר: "אני מוותר לך!!!" והוא אכן ויתר, והמשיך להתקדם במורד הנהר.

הבן שלי מספר שהוא היה בהלם ממידת הוותרנות שלו כי מבחינת כוח הוא היה יכול להילחם על הפחית אבל החליט לוותר. לא חלפו דקות מועטות ובעל הפחיות זרק עוד פחית שילד כמעט תפס, אבל זה החליק לו מהיד והפחית המשיך את דרכו עם זרם המים במורד הנהר היישר לתוך ידיו של אותו חבר שוויתר על הפחית הראשונה מבלי שאיש מערער על כך שהפחית אכן שייכת לו.

בני סיפר זאת בהתרגשות שחזה את מעשה ההשגחה במו עיניו שמלוותר לא מפסידים וזה יגיע עד אליך!!!

בני לא סיים כאן את הסיפור, אלא המשיך שגם עבורו היה השגחה פרטית בזכות שהוא שומע בקול ההורים ולא לקח לעצמו את הקולה השחור שאנו לא שותים בבית ומחוצה לה מחמת החומרים הלא בריאים. ואז ראה את היהודי הזה שמחלק את הפחיות ואמר לו שאסור לו קולה ושמא יש לו משקה אחר, תיכף שלף לו פחית בטעם אחר, שאת הפחית הזה שתה בני להנאתו ואמר: "מי ששומע בקול ההורים אינו מפסיד!!!"

בעל המעשה: ש.ס.

הפעונין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזמן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922

את התנכרותך כלפי, שכבר אינך מכיר גם את אנשי משפחתך שלך... הרי היה בידי סימן של גסיסה... – אכן עתה משנתת הצדקה ברוחב לב, והנך 'עוזר דלים' בהידור, הרי "צדקה תציל ממוות" (משלי י, ב), והתחלת אכן להכיר אותי היטב, וממילא חזרו אליך החיים לאורך ימים ושנים טובים!

* * *

האורחים החשובים והנכבדים שזכו להסב על שולחן שבת קודש, אצל הרבי הקדוש **רבי שלומק'ה מזוויעל זצוק"ל**, היו דווקא העניים והנדכאים שבירושלים של הימים ההם... אותם אהב והחשיב עד מאוד. חסידים 'דגילים' מן השורה, לא היו הרבה אצלו... כאשר הצדיק המופלא נוקט מצידו בכל האמצעים שלא להיות כ'רבי' עם 'חסידים' ואנשי שלומנו... ודוחה מעליו בשתי ידיים כל סממנים של כבוד ודבנות. כידוע ומפורסם שכל זאת היה לו לזרא, ורק אהבת השם יתברך וחיבתם של ישראל בערו בו בלהב אש קודש – ועל כן היתה דאגתו נתונה תמיד להיות **'עוזר דלים'** לכל אותם חסרי בית, אנשים קשי יום, וכל המסכנים של ירושלים, שמצאו אצלו דלת פתוחה לרווחה, ואוזן קשבת. הוא היה יושב עמהם יחדיו בצוותא חדא, כמעט כשווה בין שווים... כדי שירגישו נוח במחיצתו, והטיב עימהם ככל יכולתו.

עיקר דאגתו בסעודת השבת היתה נתונה אפוא לטובתם של האורחים, שיהיה לכולם מקום מכובד עם מנה טובה... והתמסר אליהם בכל ליבו ונפשו.

מדי שבת בשבתו היה מקורבו הנאמן **הרה"ח רבי שמעון רובין ז"ל**, מבשל בשביל הרבי **'טשולנט'** ענק שיספיק ברחבות עבור כל האורחים. תפקיד זה כרוך היה בעבודה שלמה, כל השבוע היה טורח בהשגת המוצרים והכנתם, ועסק רבות בענין אותו 'טשולנט', שכבר זכה והתפרסם בין עניי ירושלים הרבים, ומפה לאוזן העבירו את השמועה שבזוויעל מחלקים 'טשולנט' מיוחד בחינם... רבים מהם היו נוהרים לשולחן קדשו רק כדי לזכות במנה טובה וחמה.

אחד האורחים הקבועים של הרבי הקדוש, היה איש עני ואביון מסכן וממורמר, שלעולם לא היה מרוצה, פיו היה מלא תדיר קיתון של תלונות ומענות. ככל שהיו מנסים לרצותו לא הועיל מאומה, בכל דבר היה מוצא חסרונות, וליבו המר והקשה המציא תמיד טענות וטירונות. – כך גם נהג בהיותו מיסב על שולחן הצדיק, את טבעו ואופיו המריר היה קשה לשנות... ובכל דבר שהגישו לפניו היו לו 'טענות', למה כך, ומדוע כך, למה לא קיבלתי מנה הגונה יותר? ומדוע שכחו להגיש לפני ממשקה פלוני?... גם כשהגישו לפניו מנה מכובדת ביותר, היה מחפש ומוצא את החיסרון שבמנה שלו... מדוע חסר חלק פלוני, ואת חלק אלמוני אינני אוהב בכלל וכו'.

לרבי הק' הכאיב מאוד לראות יהודי מתייסר במרירותו, ובכל שבת היה מנסה ומשתדל 'לרצות' את אותו יהודי, הוא חיפש תחבולות שונות כיצד להפתיע אותו בדברים טובים ומתוקים שידע שאותם הוא אוהב ומחבב, וכך היה הרבי היחיד שהצליח מפעם לפעם לרצות את הבן אדם המצוברח... – וכאשר הצליח הרבי להעלות בדיל חיוך קטנטן של שביעות רצון על קצה שפתיו של האיש, היה מלא שמחה וסיפוק רב, שעלה בידו לשמח מעט את אותו אומלל.

התנהגותו של האיש הפריעה כמובן למהלך סעודת השבת, הוא השרה סביבו הרגשה דוחה ולא נעימה, ואווירה של דכדוך ועצבות. היו כמה מן הגבאים והמסייעים במלאכת הקודש, שרצו למונעו מהתשתתפות בטיש, או לחילופין להגיש לפניו את האוכל בחדר צדדי נפרד. – אבל הרבי כמובן לא הסכים לכך, ובשום אופן לא הרשה לעשות כל דבר שיש בו שמץ של חשש שמא ייפגע וייעלב אותו עני. – נראה היה שמתייחס הרבי לשאלות שכאלו כדין פיקוח נפשות! יעבור עלינו מה שיעבור, אמר, את אותו יהודי אסור בשום אופן להעליב או לצער, צריך לרחם עליו על מצבו העגום!

במיוחד חרה הדבר **להר"ר שמעון רובין**, שהיה טורח הרבה להצלחת סעודות השבת, ומשקיע בהכנת הטשולנט את כל נפשו ומאודו, ומלבד הממון הרב שעלה לו התבשיל, והזמן היקר שהקדיש סביבו, היה טורח רבות בהכנתו וחלוקתו לכל אותם 'ארחי פרחי' כדי שיהיו כולם שבעים ומרוצים. – ריטוניו ותלונותיו של אותו עני זעוף מדי שבת בשבת, הפריעו לו מאוד, הוא טען שהוא מעכיר את אווירת השבת בקרב כל חבריו. אך ככל שניסה להעיר ולרמוז לו בכל מיני דרכים, שאין זה נאה כך בשולחן שבת רק לדטון ולהתלונן... לא הועיל הדבר מאומה. – האורחים כעסו עליו מאוד, וכי אין לו טיפת 'דרך ארץ' מהשבת קודש ומפני הרבי הקדוש? וכי אינו מרגיש חובת הכרת טובה כלפיו? שמארח אותו כך בביתו מדי שבת בשבתו, ומנסה בכל יכולתו להטיב עימו, ואילו הוא בועט בכל הטוב הזה, ומפגין חוסר שביעות רצון וכעס ורוגזה תמיד. – הם כבר רצה מזמן 'לטפל' בו, כפי המגיע לו... אבל הרבי מנע זאת מהם, ולא היתה לפניהם שום ברירה כי אם לשתוק ולהבליג.

שבת אחת חשב הרבי על רעיון פשוט שיהיה האיש מרוצה מן הטשולנט המיוחד, הוא פנה לרבי שמעון וביקש ממנו להביא לפני אותו אדם את כל הסיר הענק עם הטשולנט... ובטרם שיחלקו ממנו לפני שאר האורחים, יבחר הוא לעצמו את מבחר המטעמים המוצאים חן בעיניו, וכך ייצא מרוצה וטוב לב!

לא היתה ברירה לר' שמעון, והוכרח לקיים את רצון הצדיק, הוא לקח אפוא בידיו את כל הקדירה כולה והגישה לפני האיש, הניח לפניו את הצלחת ואת המצקת והציע בפניו בנינוחות: בבקשה, קח לך ראשון מכל אשר תאווה נפשך!

והנה להפתעת הכל, במקום לשמוח על המחווה שקיבל, ולנצל את זכות הראשונים שהוגשה לפניו, קם אותו אדם – שכנראה לא היה לגמרי שפוי בדעתו – ובהפגנתיות החל יורק חזק מפיו אל תוך הקדירה... הוא ירק וירק פעמים רבות, בכעס רב ומלא רוגזה וכאב, נראה היה שאת כל מרירותו הקשה יורק הוא פנימה אל תוך ה'טשולנט'!

ר' שמעון עמד נדהם ומשתומם כשאינו מאמין למראה עיניו, הטשולנט כולו נפסל לגמרי מאכילת אדם, הוא היה מכוסה מכל צדדיו ברוק מזוהם, ומאוס לאכילת בן אנוש. – כל עבודתו וטרחתו על התבשיל היקר הזה הלכה לטמיון בכמה רגעים טיפשיים של אדם מוזר ומסכן, ועתה נשארו גם כל המסובים רעבים, ואין לו מה להגיש בפניהם.

פניו של ר' שמעון התכרכמו, הוא לא היה מסוגל לעמוד בכך, זה כבר היה יותר מדי עבורו, האיש חצה כאן את כל הקווים! הוא פנה בכאב רב אל הרבי ר' שלומק'ה כשהוא מלא צער, ושופך את כל אשר בליבו: איזה מן 'רבי' אתם? מה רואים כאן אצלכם? רק משוגעים וחסרי דעת! אין כאן אף אדם נורמאלי! איזה מין 'דעביסטעווע' זו? מה רואים כאן אצלכם? נהם וזעק מקירות ליבו הפגוע.

הרבי הקדוש ישב והביט בו היטב, וכשהוא משתתף מאוד בצערו הקשיב לכל טענותיו, ולכשסיים נענה אליו רבי שלומק'ה בניחותא: וכי לא רואים כלום אצלי? – הרי רואים ורואים עבודת המידות! ר' שמעון היקר, הרי אינך בטלן, אדם חכם ופיקח אתה, הבט נא וראה ותבין את אשר לפניך, כי כל עיקר העבודה כאן בעולם הזה היא **'מעביר על מידותיו'**! לשבת כאן בשולחן הקודש ולעבוד על מידת הסבלנות להאירה ולהבריקה יותר ויותר, לא רק שלא לכעוס על כל המכעיסים לפנינו, אלא גם להאיר להם פנים, להיות **'עוזר דלים'** ולנסות בכל היכולת לרצותם, זה עיקר העבודה כאן!

ר' שמעון עמד פעור פה נוכח פתיחותו הכל כך לא אופיינית של הרבי מזוויעל, שגילה בפניו טפח וכיסה טפחיים מעבודת קדשו הטמירה והנעלמת. אבל עדיין לא נפתרה הבעיה שלפניו, ומה נעשה עתה? שאל ר' שמעון בצער, מה יהיה עם 'טשולנט' לכבוד שבת? – אמר לו הרבי, הנה לקיום מנהג ישראל קדושים של אכילת 'חמין' בשבת, הרי ניתן לצאת ידי חובה גם באכילת 'בעבאבלע' [גרגר שעועית] קטן... נבקש אפוא מן השכנים מנת טשולנט קטנה, שיש בה כדי 'משהו' בשביל כל האורחים... ונסתפק בזאת. – אבל בל נשכח את העיקר, הדבר החשוב ביותר בחיים הוא 'מעביר על מידותיו'! יהיה מה שיהיה, יעשו איתך מה שיעשו, ההתגברות כנגד תבערת ייצר הכעס הבוער כמו אש, והשלטון שהאדם שולט בעצמו, זו כל עיקר עבודתנו עלי אדמות!

ר' שמעון קלט היטב את המסר, ורישומה הכביר של אותה שבת נשארה חרוטה בליבו כל ימי חייו! – הוא היה אומר שהשתלמה כל עבודתו וטרחתו סביב אותו סיר של 'טשולנט' שנזרק כולו אחר כבוד לאשפה... בשביל הלימוד החשוב שלימדו הרבי באותו מעמד בסדרי מצות 'עוזר דלים'!

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשמחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | התורמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

לע"נ הרב יעקב מיכאל זצ"ל בן החבר הרב ר' ישראל זצ"ל מייער נלבע"ז אלול תשפ"ב תנצב"ה.

יוסף בן סילה רחא לרפואה שלימה

האחים היקרים העומדים תמיד לימין רבינו הרב יהודה בן שרה שיינדל והרב שאול יחזקאל בן שרה שיינדל וכל משפחתם - להצלחה בכל העניינים

שרה שיינדל בת סילה רחה להצלחה בכל העניינים

לע"נ מרת חיה סאסא בת לאה נלב"ע י' סיון תנצב"ה.

לע"נ הבחור שמואל מאיר ז"ל בן יבלחט"א רבי ישראל יצחק נלב"ע י"ח כסלו תנצב"ה.

גרפצ'יק
טל: 02-5002321
גרפצ'יק

קשת הרשת
מיתוג יח"צ וקידום מכירות
02-6257948
info@keshet-hareshet.co.il

גלי פן

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הגך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173